

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Сьогодні питання вивчення іноземних мов, зокрема англійської, в нашій країні досить актуальне. Будучи на шляху до євроінтеграції, знання мови є однією з найважливіших умов здійснення цього процесу. Також Україна перебуває в умовах глобальної інформатизації. Все більше людей мають доступ до мережі Інтернет, за даними досліджень 80 % інформації в всесвітній мережі зберігається англійською мовою, і цей обсяг подвоюється кожні 18 місяців [1]. Незнання мови обмежує людину в плані пошуку інформації та комунікації з іншими користувачами.

В цьому році питанню іноземної мови приділена особлива увага, так як 2016 р. оголошений роком англійської мови. За указом президента України це рішення було прийняте, «ураховуючи роль англійської мови як мови міжнародного спілкування, з метою сприяння її вивченню для розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, які відкриває знання та використання англійської мови, забезпечення інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору».

Для українців, які знають англійську мову, є безліч можливостей взаємодіяти з представниками інших країн. Це може бути обмін студентами, школярами, творчими колективами, волонтерська діяльність чи стажування.

Так, наприклад, для старшокласників найвідомішими є програми FLEX і HMC Projects. Програма FLEX надає можливість учням вчитися в США, а HMC Projects – у Великобританії. В обох випадках діти проживають в іноземній сім'ї, тому? крім вивчення мови, вони ще мають змогу познайомитись із культурою країни з середини.

Для студентів популярними є IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів) та програми академічних обмінів імені Фулбрайта (Fulbright Ukraine), що дозволяють студентам проводити дослідницьку роботу в США. Цікавою пропозицією британського уряду є програма Chevening. Більшість стипендій Chevening розраховані на післядипломні магістерські програми (на здобуття ступенів MSc, MA, LLM). Навчання триває від 3 до 12 місяців. Також відома програма меморіального фонду Джона Сміта. Вона надає можливість навчатись чотири тижні в Англії та вивчати політичні процеси держав розвинутої демократії. Cambridge-Ukraine Studentships (Українська стипендіальна програма в Університеті Кембриджу) дозволяє 1 рік навчатись у магістратурі за одним з 50 гуманітарних напрямків.

Також важливе значення мають міжнародні благодійницькі проекти. Це дозволяє охопити велику кількість людей, яким потрібна допомога. Стажування за кордоном дозволяє сумлінним працівникам вийти на новий

рівень у своїй професійній діяльності.

Програми обміну дозволяють країнам взаємодіяти між собою. Все це є неоціненним досвідом для людей. Так як наука не стоїть на місці і постійно з'являються нові ідеї, відкриття, а разом з цим і потреба їх удосконалювати, враховуючи передовий досвід людства. Взаємодія з різноманітною групою людей забезпечує широке бачення проблеми, що є сприятливим фактором для розвитку людини. Держава не може розвиватись ізольовано, в багатьох аспектах країни співпрацюють, вирішують економічні, політичні, освітні питання.

Англійська мова забезпечує таку взаємодію. З'являється термін «глобальна англійська». За визначенням ряду дослідників, для досягнення статусу глобальної мова повинна відповідати таким критеріям, як широка географія застосування, значна кількість її носіїв як рідної мови, статус державної, офіційної чи регіональної, використання як засобу спілкування в таких сферах діяльності, як державне управління, судочинство, засоби масової інформації, освіта та домінуюча роль в іншомовній підготовці великої кількості країн [2, с. 422]. Існує сталий стереотип щодо ролі англійської мови як глобального вербального «посередника» [3, с. 206].

В результаті такого розповсюдження англійської мови, її варіанти класифікують у вигляді трьох кіл: 1) внутрішнього кола (Inner Circle), представленого носіями англійської мови; 2) зовнішнього кола (Outer Circle), представленого тими, для кого англійська є другою/офіційною мовою; 3) колом, що розширюється (Expanding Circle), представленого тими, хто вивчає англійську як іноземну [4]. Так як внутрішнє коло набагато менше, ніж два інших, за даними дослідників саме вони будуть вирішувати долю англійської мови.

Важливо розрізнити мову як носія культурних цінностей і англійську як глобальний засіб комунікації. Якщо перший аспект дозволяє нам краще зрозуміти носіїв мови, їх культуру, то глобальна англійська – це лише спосіб порозуміння на міжнародній мовній арені. Ми вже не обмежуємось британським та американськими варіантами англійської мови. Вона варіюється під впливом регіонів, де поширюється. Це спрощений варіант англійської, основною метою якого є передати потрібну інформацію.

Отже, англійська мова має статус глобальної, нею спілкується велика частина населення планети. Дуже важливо знати цю мову для особистісного розвитку кожної людини чи держави загалом. Англійська важлива на кожному рівні, починаючи від простого обміну думками з іноземцями до вирішення глобальних питань економіки, науки та ін.

Список використаних джерел:

1. Хоменко О. Роль англійської мови в умовах глобалізації / О. Хоменко // Вища школа. Гуманізація навчального процесу : збірник наукових праць. – 2013. – Вип. LXI. – С. 203–217.
2. Crystal D. English Worldwide / D. Crystal, R. Hogg, D. Denison // A History of the English Language. – Cambridge : CUP, 2006. – P. 420–439.

3. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language / D. Crystal – 2nd edition. – Cambridge : CUP, 2003. – 506 p.
4. Kachru B. Models for Non-Native Englishes / B. Kachru // The Other Tongue. English across Cultures. – Urbana & Chicago : University of Illinois Press, 1992. – P. 48–74.